

Afdeling	: OCSW	Raadsvoorstel: DJ-5731
Naam opsteller voorstel	: Ingrid Willems	Zaaknummer: 934
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	

Onderwerp

Aanvalsplan armoede Weert 2018 - 2020

Voorstel

1. het Aanvalsplan armoede Weert 2018-2020 vast te stellen;
2. variant 3 als uitgangpunt te hanteren bij uitvoering van het Aanvalsplan armoede Weert;
3. met ingang van 2018 structureel €400.000 per jaar beschikbaar te stellen voor uitvoering van het Aanvalsplan armoede Weert, ten laste van het begrotingsresultaat;
4. voor de jaren 2018 tot en met 2020 €250.000 per jaar beschikbaar te stellen voor uitvoering van het Aanvalsplan armoede Weert, ten laste van de reserve sociaal domein.

Inleiding

Bij de begrotingsbehandeling in november 2016 heeft u drie moties en amendementen aangenomen (III.M.1, III.A.3 en III.A.4). Met deze besluiten heeft u ons de opdracht gegeven om een integraal Aanvalsplan armoede Weert op te stellen waarbij ook de toekomst van het huidige Sociaal Cultureel Fonds dient te worden betrokken. Ter uitvoering van deze opdracht zijn de missie en visie van het armoedebeleid beschreven en is een concreet Aanvalsplan armoede opgesteld.

Beoogd effect/doel

Met het Aanvalsplan armoede Weert wordt beoogd dat niemand in Weert leeft of opgroeit in armoede.

Argumenten

1.1 De beleidskaders zijn nodig om te kunnen starten.

Tot op heden kennen we in de gemeente Weert alleen minimabeleid. Onder minimabeleid vallen alle gemeentelijke regelingen die specifiek gericht zijn op de (financiële) positie van mensen met een inkomen op of vlak boven het sociaal minimum. Armoedebeleid richt zich op een bredere doelgroep en beoogt een groter effect.

Wij stellen uw raad voor de volgende definitie, missie, visie en speerpunten vast te laten stellen:

Definitie:

Er is sprake van armoede wanneer inwoners ervaren dat zij niet in de primaire levensbehoeften als huisvesting, voedsel, nutsvoorzieningen, kleding en gezondheidszorg kunnen voldoen en/of aan het maatschappelijke leven kunnen deelnemen.

Missie:

Niemand in Weert leeft of groeit op in armoede.

Visie:

Deze missie gaan we bereiken door in te zetten op:

1. preventie van armoede;
2. actieve armoedebestrijding;
3. het bereiken van inwoners met verborgen armoede;
4. inwoners die armoede ervaren te ondersteunen zodat zij er niet alleen voor staan.

Speerpunten:

Bij de aanpak van armoede hebben we extra aandacht voor:

1. gezinnen met kinderen;
2. een integrale probleemaanpak;
3. maatwerk;
4. samenwerking met professionele organisaties, bedrijven, vrijwilligers en betrokken inwoners;
5. het leggen van contact met inwoners die armoede ervaren.

2.1. Variant 3 sluit het beste aan bij de geformuleerde doelstellingen.

Het is zaak te bepalen hoe we armoede in Weert vanaf 2018 concreet gaan aanpakken. In het Aanvalsplan armoede Weert zijn hiervoor drie mogelijke varianten uitgewerkt. De varianten zijn cumulatief in opbouw, waarbij variant 1 als de meest minimale variant kan worden aangemerkt en variant 3 als de meest maximale, te weten:

1. handhaven huidige situatie;
2. preventie en verbinding;
3. actieve armoedebestrijding.

De varianten onderscheiden zich in de mate van inzet van mensen en middelen. De keuze voor een variant heeft gevolgen voor de mate waarin de gestelde missie, visie en speerpunten van het armoedebeleid worden gerealiseerd.

Variant 3 sluit in onze ogen het beste aan op de geformuleerde missie, visie en speerpunten. In deze variant zal naast de huidige ondersteuning voor minima, een armoedecoördinator worden ingezet, netwerksessies worden georganiseerd met inwoners, kinderen (kindpanel), professionals en bedrijven/zzp'ers, zullen maatregelen worden ingezet gericht op preventie en tal van extra maatregelen die specifiek gericht zijn op het actief bestrijden van armoede.

2.2. Variant 3 sluit aan bij amendement III.A.3 november 2016.

In variant 3 zijn diverse maatregelen opgenomen die aan uw wens gehoor geven, te weten: meedoenbijdrage, maatwerkbudget, maatjesproject, ervaringsdeskundigen, aanschuiftafels, onderzoek uitbreiding Collectieve Zorgverzekering Minima, vereenvoudiging aanvraagprocedure, schoolontbijt en onderzoek uitbreiding kledingdagen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Het Aanvalsplan armoede Weert is ambitieus

Variant 3 van het Aanvalsplan armoede Weert is ambitieus, zowel ten aanzien van de geformuleerde missie, visie en speerpunten, als de omvang en reikwijdte van de genoemde maatregelen. Niet alles kan tegelijk worden uitgevoerd en niet alles is mogelijk voor de beschikbaar gestelde budgetten. De budgetten zijn kaderstellend en bepalen daarmee de mate waarin voorgestelde maatregelen wel en soms niet, nog niet of niet volledig kunnen worden uitgevoerd. Hiervoor is een rol weggelegd voor de armoedecoördinator om de maatregelen te prioriteren binnen de beschikbare middelen.

Financiële gevolgen

Benodigde financiering

Uitvoering van variant 3 vraagt om inzet van extra financiële middelen ten opzichte van de huidige situatie. Een onderscheid wordt hierbij gemaakt tussen structurele en incidentele middelen. De incidentele middelen zijn benodigd voor uitvoering van maatregelen in de opstartjaren 2018 tot en met 2020 (3 jaar). De met ingang van 2018 benodigde structurele middelen bedragen € 400.000 per jaar, de incidentele middelen bedragen € 250.000 per jaar.

Dekking

- De benodigde structurele middelen kunnen ten laste worden gebracht van het begrotingsresultaat.
- De benodigde incidentele middelen kunnen ten laste worden gebracht van de reserve sociaal domein.

De dekking van de incidentele middelen vanuit de reserve sociaal domein wordt voorgesteld vanwege de relatie tussen armoedebestrijding en de preventieve werking en positieve effecten op alle domeinen van het sociaal domein (o.a. WMO, jeugdhulp, gezondheid, werk, criminaliteit en veiligheid). Deze financiering ligt in lijn met het gestelde kader c, die de raad bij de jaarrekening 2015 heeft vastgesteld ten aanzien van de reserve sociaal domein, te weten:

- a) het opvangen van exploitatieverschillen
- b) het opvangen van risico's/onzekerheden in de toekomst
- c) de ambitie om binnen het brede sociaal domein te komen tot transformatie en innovatie.

De stand van de reserve sociaal domein bedraagt na de vaststelling van de jaarrekening 2016 €5.847.830,11.

Financiële gevolgen middellange termijn

Voor de korte termijn (schatting: eerste 5 uitvoeringsjaren) wordt een toename verwacht van het beroep dat wordt gedaan op de inkomensondersteunende maatregelen van de gemeente. Deze toename kan niet binnen de bestaande gemeentelijke budgetten opgevangen worden. Hiermee is geen rekening gehouden in de berekening van de financiële gevolgen van dit voorstel. Dit vanwege onzekerheid van de aantallen. Het kan dus zijn dat de begroting op deze onderdelen in de toekomst bijgesteld moet worden.

Ter beeldvorming: de kosten van de bijzondere bijstand bedragen afgerond gemiddeld € 500 per persoon per jaar.

Financiële gevolgen langere termijn

Voor de langere termijn verwachten wij dat de investering in het Aanvalsplan armoede tot een kostenbesparing leidt. Door het uitvoeren van de interventies van variant 3 wordt het aantal inwoners dat een beroep doet op gemeentelijke financiële regelingen (o.a. schuldhulpverlening, bijstandsuitkeringen) beperkt. Inwoners worden actief bewust gemaakt van risico's op schulden/armoede en geactiveerd naar werk. Daarnaast worden tal van maatschappelijke kosten voorkomen (o.a. kosten voor crisisopvang, verslavingszorg, jeugdhulp, criminaliteit en veiligheid). Het concretiseren van het uiteindelijke financiële resultaat van de investering in het Aanvalsplan armoede (investeringen minus besparingen) is in dit stadium onmogelijk. Tijdens jaarlijkse evaluaties is hier voor zover mogelijk aandacht voor.

Uitvoering/evaluatie

De uitvoering van het Aanvalsplan armoede start in 2018 en kent een looptijd van 3 jaar.

De armoedecoördinator zal jaarlijks een uitvoeringsplan opstellen. Hierin zal een concreet tijdspad worden opgenomen van de uit te voeren maatregelen/interventies en de beoogde resultaten. Na afloop van ieder uitvoeringsjaar zal uw raad op de hoogte worden gesteld van de realisatie van maatregelen, de voortgang van het Aanvalsplan armoede en de inzet van budgetten.

Eind 2019 zal gestart worden met een evaluatie van het totale Aanvalsplan armoede, die in het 2^e kwartaal 2020 aan de raad zal worden voorgelegd. Hierin zal ook een voorstel worden opgenomen voor het Aanvalsplan armoede Weert 2021 – 2023.

Communicatie/participatie

Participatie

Bij de totstandkoming van het armoedebelief en het Aanvalsplan armoede is de afgelopen periode breed geïnventariseerd wat er in Weert onder professionals en inwoners leeft. Zo is er in maart een interne bijeenkomst georganiseerd ('Tussen Wal en Schip') met het doel om alle kennis en ervaring van interne medewerkers te inventariseren. Er zijn diverse medewerkers geïnterviewd van aanpalende beleidsterreinen. Er is een bijeenkomst georganiseerd op 11 mei waarvoor inwoners van Weert zijn uitgenodigd (waaronder ervaringsdeskundigen en belangenbehartigers) die met ons hebben meegedacht. En er heeft op 15 mei eenzelfde bijeenkomst plaatsgevonden voor professionele en vrijwilligersorganisaties.

De resultaten van deze bijeenkomsten zijn opgenomen in het bijlagenboek en in het plan verwerkt.

De netwerkbijeenkomsten met inwoners, belangenbehartigers en professionals zullen periodiek worden voortgezet en uitgebreid met bijeenkomsten voor bedrijven/zzp-ers en kinderen (kindpanel).

Cliëntenplatform Minima (CPM)

De beleidskaders en uitvoeringsvarianten zijn op 23 juni jl. in concept met het CPM besproken. De voorzitter heeft namens het CPM aangegeven positief te zijn over de plannen. Zij zullen zich na de besluitvorming van het college over de definitieve stukken buigen en vóór de commissievergadering Inwoners een formeel advies uitbrengen.

Communicatie

Zodra uw raad zich heeft uitgesproken over het Aanvalsplan armoede wordt een persbericht opgesteld. De armoedecoördinator stelt samen met de afdeling communicatie een communicatieplan worden op. Dit zal in samenhang met de interventies gefaseerd worden uitgevoerd.

Advies raadscommissie

Bijlagen

Aanvalsplan armoede Weert 2018-2020 met bijlagenboek

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,

Wvd. secretaris,	de burgemeester,
G. Brinkman	A.A.M.M. Heijmans

Nummer raadsvoorstel: DJ-5731

RAADSBSLUIT

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van

besluit:

1. het Aanvalsplan armoede Weert 2018-2020 vast te stellen;
2. variant 3 als uitgangpunt te hanteren bij uitvoering van het Aanvalsplan armoede;
3. met ingang van 2018 structureel €400.000 per jaar beschikbaar te stellen voor uitvoering van het Aanvalsplan armoede, ten laste van het begrotingsresultaat;
4. voor de jaren 2018 tot en met 2020 €250.000 per jaar beschikbaar te stellen voor uitvoering van het Aanvalsplan armoede, ten laste van de reserve sociaal domein.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van.

De griffier,	De voorzitter,
M.H.R.M. Wolfs-Corten	A.A.M.M. Heijmans